

СТУДЕНТИ ЗНОВУ ФЕСТИВАЛЯТЬ

З 18 по 21 вересня в Ірпіні Київської області відбувся міжнародний кіно-відео-артфестиваль «Фаст-Фест». Серед засновників фестивалю: Київське обласне управління культури, Національний центр Олександра Довженка, Міністерство культури і мистецтв. У конкурсній програмі демонструвалися роботи кінофакультету Київського інституту театрального мистецтва імені І.Карпенка-Карого, Київського університету культури та мистецтв, працівників студії «1+1», яка виступила генеральним інформаційним спонсором, ВДІКу та Академії мистецтв Білорусі.

У конкурсі взяли участь багато учасників кінофестивалю «Відкрита ніч» Надія Кошман («Сценографія», «Фламінго»), Галина Кувівчак («Крик»), Олесь Санін («Акварелі. Помста»), Ярослав Попов («Свято життя»). Російська програма була представлена фільмами-переможцями щорічного ВДІКівського фестивалю.

Грайлива назва кіно-відеофестивалю «Фаст-Фест» вигадана його президентом Юрієм Терещенком (кінорежисер, завідувачий кафедрою телебачення Київського університету культури та мистецтв). З огляду на місце, де мало відбуватися дійство, — у Фастові. Але побутові умови для учасників фестивалю вимальовувалися такими жахливими, що фестиваль перенесли в Ірпінь — в пансіонат «Дубки» та в місцевий кінотеатр.

«Чому ми не можемо зробити європейського рівня фестиваль у себе?» — поставив риторичне запитання учасникам і глядачам на відкритті фестивалю його президент. Сергій Тримбач (віце-президент фестивалю, кінокритик, заступник генерального директора Національного центру Олександра Довженка) виявився більшим реалістом, бо заявив: «Уікенд — свято кінця тижня, давайте веселитися!» Сергій Дробоченко, професор ВДІКу, за давньою традицією російської інтелігенції, сказав: «Радий дихати повітрям рідної України, радий, що зібралися представники трьох братніх слов'янських народів». Раїса Недашківська повідомила, що в неї День ангела, з чим вона й вітає фестиваль. Цю новину зал зустрів оплесками.

Приємно, що загалом програма фестивалю, до якої увійшли більш як 70 картин, виявилася щільною і різноманітною, адже

були представлені ігрові, документальні, анімаційні, рекламні фільми, телезаставки, зрештою, фільми, де через пошук спецефектів, нових прийомів виробляється мова майбутнього кіно. Було приємно спостерігати стабільно рівний і високий професійний рівень студентів ВДІКу, не так в ігрових, як у документальних фільмах. Особливе враження справила історія про мистецтво дзвонаря як особливе служіння Духу, історія, розказана фотографічно точно і разом з тим з художньою потугою. Це робота Галини Леонтьєвої «Дихання дзвону», яка отримала приз на «Золотому Витязі» у 1997 році. Досить цікавою була також анімаційна програма, особливо вигадливі, дотепні і дуже виразні фільми Анни Белоногової «Сніданок з їж сам» та екранізація вірша Д.Хармса «Як Володя швидко з горба летів».

Український відеоальманах.

Одна з найпарадоксальніших сторін ситуації в українському кіно — її фестивальна специфіка: за відсутності загальнонаціонального «дорослого» фестивалю молодіжні все множаться. Якщо передостанній (за терміном заснування) «Відкрита ніч» був ще форпостом кіно, хоча вже у відеоверсії, то останній — «Фаст-Фест» вже свідчення наступу телебачення і відео. Бо саме там хоч якось можуть працювати фахово студенти кінофакультетів, які випускаються в нас у нікуди. Тож у позастудентській програмі були презентовані переважно різні за жанром телесюжети — кліпи, заставки, мінітелефільми, які претендують на мистецьку вартість, — роботи молодих з регіонів України. Специфіка телебачення, відеоапаратури і прагнення творчої реалізації породжують часом несподівані химерні сполучення і форми вираження. Особливо цікавими виглядали роботи Ярослава Попова — серія мініатюр — своєрідних поезокліпів («Тетяна»), архітектурних кліпів («Міст»), пісенних кліпів тощо. Вони мали власний візуальний почерк, створювали якусь особливу міжмистецьку мову, що пробивалася крізь попсовий жанр і водночас адаптувалася до нього. Навіть у оформленні телепрограми («Люди») автору вдалося виявити больовий нерв, передати відчуття кризи людської цивілізації (фінальний

кадр із кнопкою «люди» з традиційним для комп'ютера «ОК» і «Х» був дуже влучним). Продовженням поетичної теми була передача про поетесу, актрису, співачку Лесю Тишковську (автор Сергій Гаврилов), але ця спроба була менш оригінальною і зосереджувалася в основному на різних ракурсах обличчя героїні. Інше поєднання — кіноживописне, мало місце у фільмі Анастасії Ніколаєвої «Шансон до ранку» (Одеська телерадіокомпанія) — поєднання малярства Тулуз Лотрека з екранізованим колажем з історії життя художника і «оживленням» персонажів його робіт (повій, лікаря з лікарні для душевнохворих тощо). Ідея була цікавою, але реалізація з точки зору роботи з акторами виглядає напівматорською. Традиційні вже колишні «заборонені» теми присутні в цій програмі — документальний фільм про репресованих Херсонщини «Тіні минулого» Ірини Головіної. Авторка хоч і намагається віднайти якусь особливу художню форму, але загалом вона вторинна, а ідея страху, що живе в пам'яті нині суших, надто нав'язлива. Актуально, гостро і неоднозначно — в кращих традиціях публіцистики — створено фільм про наших співвітчизниць у сексуальному неоробстві. Напевно, спробою епатажу були стрічки Олександра Шапіро студії «Стоп-кран» — етюди з життя наркоманів «Чемодан», невдала версія порнофільму з ухилом у зоофілію (100=188), і єдина «світла пляма» — фільм про хвору на сухоти («Життя триває»). Проте ні відразлива атмосфера стрічок, ні операторські «витребеньки» не рятують від нудьги споглядання порожніх цих картин... Що переможе серед кіномитців, вимушених емігрантів на телебачення — мистецтво чи «маскульт»? Одне з питань, яке поставив фестиваль.

P.S. Переможці фестивалю: в номінації режисури: Євген Звездаков за фільм «Close up» (Росія, ВДІК, 1997) — перша премія; Артем Сенчило «Лист до щасливого солдата» (Україна, «Ольга-Відео», 1998) — друга премія; Валерія Лясковська «Життя — гра» (Білорусь, «Білорусьфільм», 1997) — третя премія. Спеціальний приз Спілки кінематографістів України отримав фільм «Охоронець» за операторську роботу (Україна, КДУКМ, 1998).

Кореспонденти журналу
«Кіно-Театр».